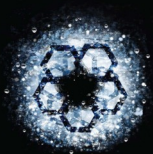

VEĽKOLEPÉ FINÁLE STRHUJÚCEJ SÉRIE!

EXPERIMENT

VERONICA ROTH

EXPERIMENT

VERONICA ROTH
je autorka těchto knih:

DIVERGENCIA
REZISTENCIA
EXPERIMENT

EXPERIMENT

VERONICA ROTH

slovart

Copyright © 2013 by Veronica Roth

Published with arrangement with HarperCollins Children's Books,
a division of HarperCollins Publishers.

Translation © Elena Guričanová 2014

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-0806-8

*Venujem Jo,
ktorá ma vedie a podporuje.*

*Na každú otázku, ktorú možno vyriešiť,
treba nájsť odpoveď, alebo sa o to aspoň pokúsiť.
Nelogické postupy treba odhaliť a zrevidovať.
Nesprávne odpovede treba opraviť.
Správne odpovede treba preveriť.*

(z manifestu Informovanosti)

PRVÁ
KAPITOLA

Prechádzam sa po cele v sídle Informovanosti, do ktorej nás zavreli, a v hlave sa mi stále ozývajú jej slová: *Budem sa volať Edith Priorová. Achcem na veľa vecí zabudnúť.*

„Ozaj si ju v živote nevidela? Ani na fotkách?“ vyzvedá Christina. Nohu má vyloženú na vankúši, pri našom zúfalom pokuse zverejniť video s Edith Priorovou do nej totiž schytila guľku. Vtedy sme ešte netušili, že odhalené tajomstvo rozvráti všetko, čomu sme kedy verili. Naše frakcie, naša totožnosť, všetko bol iba klam. „Je to tvoja babka alebo teta alebo kto vlastne?“

„Ako ti to mám inak povedať, že netuším?“ Zastanem pri stene a prudko sa zvrtnem. „Prior sa volá – volal – môj otec, takže asi nejaká príbuzná z jeho strany. Ale Edith je typické meno pre Sebazaprenie a otec pochádzal z Informovanosti, teda...“

„Určite prišla dávnejšie,“ ozve sa Cara a oprie si hlavu o stenu. Z tohto uhla vyzerá presne ako jej brat Will. Môj kamarát, ktorého som zastrelila. Vzápätí sa vystrie a Willov duch zmizne. „Pred niekoľkými generáciami.“

„Generáciami,“ zopakujem. To slovo mi pripadá staro ako drobiaca sa tehla. Zavadiť rukou o panel steny – studený, biele a moderný –, a vyrazím na ďalší pochod naprieč väzením.

Edith Priorová, príbuzná spred niekoľkých generácií, mi ako dedičstvo zanechala nezávislosť od systému frakcií a náznak, že moja divergencia je dôležitejšia, než som si vôbec vedela predstaviť. Svojou existenciou dávam signál, že je načas vyjsť z mesta a ponúknuť pomoc ľuďom vonku.

„Rada by som vedela,“ začne Cara a pošúcha si tvár rukou. „Nie, potrebujem vidieť, ako dlho tu už sme. Zastavíš sa aspoň na minútu?“ oborí sa na mňa.

Znehybniem uprostred cely a zdvihnem obočie.

„Prepáč,“ zamrmle.

„Dajte si pohov,“ zamieša sa Christina. „Jedno je isté, už tu trčíme príliš dlho.“

Pred niekoľkými dňami Evelyn strohými povelmi zvládla chaos vo vestibule sídla Informovanosti a všetkých väzňov dala odpratať do ciel na treťom poschodí. Čoskoro potom nám neznáma bezprizorná žena prišla ošetriť rany a rozdať lieky proti bolesti, pravidelne sme dostávali jedlo a mohli sme sa párkrát osprchovať, ale nikto nám nepovedal, čo sa deje vonku. Nepomohli prosby ani hrozby. Ja som skúšala najmä to druhé.

„Tobias sa mal už dávno dotrepať,“ precedím cez zuby a klesnem na okraj svojho ležadla. „Kde toľko trčí?“

„Možno je stále našťvaný, že si mu klamala a tajne si sa spriahla s jeho otcom,“ mudruje Cara.

Škaredo na ňu fľochnem.

„Štyri by nebol taký malicherný,“ vyhlási Christina. Neviem, či chce zdvihnúť náladu mne, alebo zraziť hrebienok Care. „Asi má furt dačo na práci a nestíha. Veď ti povedal, že mu máš veriť.“

V zmätku, keď všetci naokolo vrieskali a bezprizorní sa nás snažili natlačiť ku schodom, som ho schmatla za lem trička, aby sa mi nestratil. Lenže on ma chytil za zápästia a odtisol ma so slovami: *Dôveruj mi. Chod', kam ti nakážu.*

„Snažím sa,“ poviem pravdivo. Naozaj sa mu snažím dôverovať, ale strácam trpezlivosť. Celou bytosťou, do poslednej šľachy a posledného nervu túžim po slobode. Musím sa dostať von nielen z tejto cely, ale aj z mesta, ktoré ma takisto väzní.

Potrebujem vidieť, čo je za plotom.

DRUHÁ KAPITOLA

Neviem tadeto ani prejsť bez toho, aby ma nemátali spomienky na čas, keď som tu trčal ako väzeň. Bosý a domlátený, bolel ma každý pohyb. A v prvom rade na deň, keď som čakal na popravu Beatrice Priorovej ako na vlastnú. Bezmocne som trepal pästami do dverí. Cívil na jej bezvládne nohy v Petrovom náručí a snažil sa uveriť, že nie je mŕtva, len nadrogovaná.

Nenávidím to tu.

Chodby už zďaleka nevyzerajú tak čisto ako vtedy, vojna ich poriadne poznačila. Kráčam pomedzi steny s dierami po nábojoch, po skle z rozstrieľaných žiaroviek a stopách po špinavých topánkach. Do cely ma bez okolkov pustia, lebo mám znak bezprizorných – prázdny kruh – na čiernej páske na ramene a Evelynine črty na tvári. Meno Tobias Eaton ma dlho strápňovalo, teraz mi pre zmenu otvára dvere.

Tris sa krčí na dlážke tesne vedľa Christiny a oproti Care. Moja Tris. Drobná a bledá ako vždy, ale aj tak je jej plná miestnosť.

Zbadá ma a vytreští okrúhle oči, v mihu stojí na nohách a pevne ma objíma okolo pása, tvár mi tlačí k hrudi.

Jednou rukou jej stisnem plece a druhou ju pohladkám po vlasoch, stále ma prekvapuje, že jej už nesplývajú až na chrbát. Dobré, že si ich ostrihala, odvtedy vyzerá ako bojovníčka, nie ako dievčatko. Presne to potrebuje.

„Ako si sa sem dostal?“ spýta sa tichým, ale jasným hlasom.

„Som Tobias Eaton,“ pripomeniem jej.

Zasmeje sa. „Hej, v kuse na to zabúdam.“ Odtiahne sa, aby mi mohla pozrieť do tváre. Pohľad sa jej neisto mihoce, pripa-

dá mi ako kopa listov, ktorú už-už rozfúkne vietor. „Čo sa deje? Prečo ti to toľko trvalo?“

Znie to ako zúfalá prosba. Ona tu zažila horšie veci než ja: sérum strachu, bratovu zradu, pochod na popravu. Musím ju odtiaľto dostať.

Cara si nás so záujmom prezrie. Zrazu si pripadám divne, ako keby sa mi vlastná koža trochu posunula a už mi poriadne nesesí. Obecenstvo fakt nemusím.

„Evelyn dala zaracha celému mestu,“ vysvetlím. „Bez jej povolenia nikto nesmie urobiť ani krok. A pred pár dňami predniesla veľkú reč, že sa máme spojiť proti našim utláčateľom. Myslela tým ľudí za plotom.“

„Utláčateľom?“ zopakuje Christina. Z vrecka vytiahne ampulku a obsah si hrkne do úst, asi liek proti bolesti.

Strčím si ruky do vreciek. „Podľa Evelyn by sme nemali odchádzať z mesta na pomoc ľuďom, ktorí nás sem strčili, aby nás neskôr mohli využiť. Mnohí s ňou súhlasia. Chcú dať do poriadku mesto a riešiť naše vlastné problémy, nie vypadnúť a riešiť cudzie,“ vysvetľujem. „Teda to je skrátaná verzia. Mám zlé tušenie, že to mojej matke nesmierne vyhovuje, lebo kým všetkých drží tu, tak im môže šéfovať. Keď sa poberieme preč, okamžite stratí prevahu.“

„Skvelé.“ Tris prevráti oči. „Jasné, že si vybrala tú najsebeckejšiu možnosť.“

„V niečom má pravdu,“ ozve sa Christina a zovrie ampulku v prstoch. „Nehovorím, že nechcem vypadnúť a zistiť, ako to vonku vyzerá, ale aj tu máme čo robiť. Ako by sme pomohli ľuďom, ktorých sme nikdy nestretli?“

Tris chvíľu uvažuje a hryzie si vnútornú stranu líca. „Neviem,“ prizná napokon.

Podľa mojich hodínok sú tri poobede. Už som tu príliš dlho, Evelyn to určite bude podozrivé. Povedal som jej, že sa s Tris chcem len narýchlo rozísť, ale netuším, či mi uverila.

„Počúvaj, v prvom rade som vás prišiel varovať,“ spustím. „Budú vás vypočúvať pod sérom pravdy, a ak zaberie, odsúdia vás ako zradkyne. Pre všetkých by bolo lepšie, keby sme sa tomu vyhli, mám pravdu?“

„Odsúdia ako zradkyne?“ Tris sa zamračí. „Koho sme zradili tým, že sme celému mestu odhalili pravdu?“

„Išli ste proti svojim vodcom,“ vysvetľujem. „Evelyn a jej poskokom sa z mesta nechce. Fakt ti nepoďakujú, že si všetkým ukázala to video.“

„Sú presne ako Jeanine!“ Prudko sa zaženie, akoby chcela do niečoho tresnúť, ale nemá nič poruke. „Spravili by hocičo, aby pravdu zatajili, a čo z toho? Budú kraľovať tejto krpatej diere? To je somarina!“

Radšej jej to nepoviem, ale tak trochu s matkou súhlasím. Ľuďom zvonku nie som nič dlžný, či už som divergentný alebo nie. Ozaj neviem, či sa chcem hrnúť do riešenia problémov celého ľudstva, nech to znamená čokoľvek.

Lenže chcem aj odísť, zúfalo ako zviera, ktoré sa chytilo do pasce. Divé a besné, odhodlané spraviť hocičo, aj prehryzť vlastnú kosť.

„Nech je to, ako chce,“ začnem opatrne, „ak sérum zaberie, odsúdia ťa.“

„Ak zaberie?“ spýta sa Cara s prižmúrenými očami.

„Som divergentná,“ povie Tris a potúka si po čele. „Už si zabudla?“

„Fascinujúce.“ Cara si zastrčí prameň vlasov späť do uzla na zátylku. „Ale netypické. Pokiaľ viem, väčšina divergentných séru pravdy neodolá. Zaujímalo by ma, prečo to dokážeš práve ty.“

„Teba a každého Informovaného, čo do mňa kedy pichol ihlu,“ odsekne jej Tris.

„Hej, môžete sa sústrediť?“ okríknem ich. „Nerád by som vás pašoval z väzenia.“ Pri tej myšlienke inštinktívne natiahnem ruku k Tris. Prepletie si so mnou prsty, aby ma povzbudi-

la. Nikdy na seba nesiahame len tak pre nič za nič, každý dotyk mi pripadá významný, plný energie a porozumenia.

„Neboj, už ťa počúvame,“ povie vľúdnejšie. „Čo si naplánoval?“

„Donútim Evelyn, aby ťa nechala svedčiť prvú,“ vysvetľujem. „Musíš vymyslieť klamstvo, ktorým očistiš aj Christinu a Caru, a povedať ho pod vplyvom séra.“

„Ako by sa mi to mohlo podariť?“

„Povedal som si, že to nechám na teba. V klamaní si určite lepšia.“

Ani nedopoviem a uvedomím si, ako hlboko do živého som zaťal, sebe aj jej. Už sa mi naklamala viac než dosť. Vraj sa nevydá na smrť, keď si Jeanine vyžiadala divergentnú obeť, a vzápätí sa vybrala rovno k jej. Vraj počas útoku na Informovanosť zostane doma, a našiel som ju rovno v najtajnejšom labáku... spolu s mojím fotrom. Chápem, prečo to všetko urobila, ale to ešte neznamená, že v našom vzťahu nie je niečo naštrbené.

„Hej.“ Zíza si na topánky. „Fajn. Niečo vymyslím.“

Položím jej ruku na plece. „Porozprávam sa s Evelyn. Vyba-
vím, aby ťa vypočúvali čo najskôr.“

„Vďaka.“

Pocítim známu túžbu vystúpiť z vlastného tela a prehovo-
riť jej rovno do mysle. Uvedomím si, že z toho istého dôvo-
du ju chcem pobožkať zakaždým, keď ju zbadám. Akákoľvek
vzdialenosť medzi nami ma neznesiteľne šťve. Voľne preplete-
né prsty sa nám zrazu pevne zomknú, jej dlaň je lepkavá od po-
tu, moja drsná od nespočetných rúčok na dverách rozbehu-
tých vlakov. Teraz mi už Tris naozaj pripadá drobná a bledá,
ale jej oči mi pripomínajú šírú oblohu, akú som doteraz videl
len v snoch.

„Ak sa chcete pobožkať, láskavo mi to povedzte, aby som ve-
dela, že sa nemám pozeráť,“ ozve sa Christina.

„Chceme,“ vyhlási Tris.

Pobožkáme sa.

Priložím jej ruku na líce, aby som ju spomalil, pridržím jej ústa na svojich, aby som precítil každý milimeter, ktorým sa nám dotýkajú pery. Pomaličky sa odtiahneme, nosy sa nám šuchnú o seba, zhlboka sa nadýchnem spoločného vzduchu. Chcem niečo povedať, ale bolo by to príliš osobné, tak slová radšej prehltne. Vzápätí si to rozmyslím.

„Škoda, že nie sme sami,“ zašepkám a spätkujem z cely.

Tris sa usmeje. „Ja po tom túžim skoro stále.“

Zatváram dvere a cez škáru vidím Christinu, ako predstiera, že hádže tyčku, rozosmiatu Caru a Tris s rukami spustenými vedľa tela.

TRETIA KAPITOLA

„Podľa mňa ste sprostí všetci, koľko vás tu je.“ Zatiaľ nekلامem. Ruky mám skrčené v lone ako spiace dieťa, celé telo mi oťaželo pod vplyvom séra pravdy, pot z čela sa mi zachytáva na viečkach. „Mali by ste mi ďakovať, nie ma tu spovedať.“

„Máme ti ďakovať za to, že si neposlúchla rozkazy svojich nadriadených? Že si vodkyňa vlastnej frakcie bránila zabiť Jeanine Matthewsovú? Zachovala si sa ako zradkyňa!“ posledné slovo Evelyn Johnsonová vyplúje ako jed.

Po týždni v cele konečne sedím v konferenčnej miestnosti sídla Informovanosti, kde sa konajú všetky výsluchy. Tobias zostal ďaleko za matkou, skrýva sa v polotieni. Vyhýbal sa mi pohľadom, odkedy ma usadili na stoličku a rozrezali mi plastové putá na zápästiach, ale teraz na mňa bleskovo pozrie. Prišiel čas podvádzať.

Keď už viem, že to zvládnem, nepripadá mi to až také ťažké. Nie ťažšie než váha séra, ktorá mi stláča myseľ.

„Nie som zradkyňa,“ vyhlásim. „Verila som, že Marcus koná v súlade s plánmi Neohrozených a bezprizorných. Nemohla som sa priamo zapojiť do boja, ale rada som pomohla inak.“

„Prečo si sa nemohla zapojiť do boja?“ vyzvedá ďalej Evelyn. Rovno spoza hlavy jej svieti žiarivka, takže jej poriadne nevidím do tváre. Nevadí, nemôžem sa rozptyľovať, aby ma sérum zase neovládlo.

„Lebo...“ Zahryznem si do pery, ako keby som ďalšie slová chcela zadržať. Ani neviem, kedy sa zo mňa stala taká dobrá herečka. Rátam, že pretváрка nemá ďaleko od vymýšľania

klamstiev a na to som odjakživa mala talent. „Lebo som nemohla udržať revolver, ak to musia všetci vedieť! Odkedy som zastrelila... svojho kamoša. Willa. Počas simulácie. Keď sa do-
tknem pištole, hneď spanikárim.“

Evelyn na mňa zazerá ešte nenávisnejšie. Možno nie je taká tvrdá na každého, ale pochybujem, že by v sebe našla čo len štipku súcitu pre mňa.

„Marcus ti teda nahovoril, že poslúcha moje rozkazy,“ zopakuje, „a ty si mu uverila napriek všetkému, čo vieš o jeho... napätom vzťahu s Neohrozenými aj s bezprizornými?“

„Hej.“

„Už chápem, prečo si si nevybrala Informovanosť.“ Zasmieja sa.

Do líc sa mi nahrnie krv. Mám sto chutí poriadnu jej vraziť a kopa ľudí v miestnosti je na tom asi rovnako, len by sa to neodvážili priznať. Evelyn nás všetkých chytila do pasce a ozbrojení bezprizorní v uliciach nás v nej úspešne držia. Dobré vie, že kto má zbrane, má moc, a keďže Jeanine je po smrti, nemá konkurenciu.

Od jednej tyranky k druhej. To sme teda dopadli!

„Prečo si o tom nikomu nepovedala?“ spýta sa Evelyn.

„Nechcela som si priznať slabosť,“ poviem. „A nechcela som, aby sa Štyri dozvedel, že spolupracujem s jeho otcom. Určite by sa mu to nepáčilo.“ Sérum pravdy mi ženie na jazyk ďalšie slová. „Odhalila som pravdu o našom meste a dôvod, prečo tu žijeme. Keď už mi za to nepoďakuješ, mala by si aspoň niečo podniknúť, a nie sedieť v chlieve, čo si tu narobila, a tváriť sa, že to je trón!“

Posmešný úškrn zmizne, Evelyn vykrúti pery, akoby zahryzla do dačoho nechutného. Nakloní sa tesne ku mne a prvýkrát si všimnem stopy jej skutočného veku: tenké vrásky okolo očí a úst, pleť zničenú rokmi podvýživy. Napriek tomu je pekná ako jej syn, to nezmenil ani tvrdý boj o prežitie mimo frakcie.

„Už niečo podnikám. Budujem nový svet.“ Ešte stíši hlas, takže zvyšok sotva počujem. „Kedysi som v Sebazaprení niečo

znamenalala. Ja som tú tvoju úžasnú pravdu poznala omnoho dlhšie, Beatrice Priorová. Z tohto sa možno vyvlečieš, ale zaručujem ti, že v mojom svete nebudeš mať miesto, a už vôbec nie vedľa môjho syna.“

Pousmejem sa. Nemala by som, ale pohyby sa mi ovládajú ťažšie než slová. Evelyn si myslí, že Tobias teraz patrí jej. Chyba. On patrí jedine sám sebe.

Evelyn sa vystrie a prekříži si ruky.

„Sérum pravdy odhalilo, že si síce hlúpa, ale nie si zradkyňa. Koniec výsluchu. Môžeš ísť.“

„A čo moje kamošky?“ vysúkam zo seba. „Christina a Cara. Tiež nespravili nič zlé.“

„S nimi si to čoskoro vybavíme.“

Vstanem, hoci sa mi podlamujú kolená a točí hlava. Miestnosť praská vo švíkoch, ľudia sa tlačia plece pri pleci. Chvíľu ani neviem, kadiaľ vypadnúť, ale potom ma ktosi pevne chytí za rameno a vedie ma k dverám. Chalan s peknou hnedou pokožkou a žiarivým úsmevom. Uriah.

Ľudia za nami sa začnú prekrikovať.

+++

Stále sa mi motajú nohy, ale Uriah ma bezpečne odprevadí chodbou k výťahu. Dotkne sa tlačidla a dvere sa otvoria. Nasledujem ho dnu a prehovorím, až keď sa za nami zavrú. „Myslíš, že som to s tým chlievom a trónom prehnala?“

„Nie. Myslí si o tebe, že si drzá a impulzívna. Keby si sa tak nesprávala, asi by ti na to neskočila.“

Celé telo mi prekypuje energiou, takmer sa chvejem očakávaním. Som slobodná. Z mesta sa nejako dostanem. Už žiadne čakanie, prechádzky po väzenskej cele ani chrlenie otázok na strážcov, z ktorých aj tak nič dôležité nevypáčim.

Dnes ráno mi akurát povedali čo-to o novom poriadku, ktorý zaviedli bezprizorní. Obyvatelia sa musia presťahovať bliž-

šie k bývalému sídlu Informovanosti a premiešať sa medzi sebou. Pokope smú zostať jedine rodiny, žiadne združovanie podľa frakcií. Dokonca nariadili aj povinné pestré oblečenie, ja som na základe toho dostala žlté tričko a čierne nohavice.

„Tak už sme doma,“ vyhlási Uriah. Vystúpime na poschodí, ktoré je celé zo skla, dokonca aj vnútorné steny. Slnečné svetlo sa v nich láme a zasypáva dlážku čriepkami dúhy. Rukou si zacloním oči a nasledujem Uriaha do dlhej, úzkej miestnosti lemovanej radmi postelí. Vedľa každej stojí zasklená skrinka na oblečenie a knihy a miniatúrny pracovný stôl.

„Kedysi tu spávali kandidáti do Informovanosti,“ vysvetlí Uriah. „Už som obsadil posteľ aj pre Christinu a Caru.“

Na posteli neďaleko dverí sedí trojica dievčat v červených tričkách – určite pôvodne z Harmónie – a na jednej posteli leží staršia žena s okuliarmi zavesenými na jednom uchu, pravdepodobne z Informovanosti. Viem, že by som ľudí už nemala zaraďovať do frakcií, ale zvyk je železná košeľa.

Uriah sa zvalí na posteľ v zadnom rohu. Sadnem si na vedľajšiu a vychutnávam si, že som konečne v pohodlí a na slobode.

„Podľa Zekeho bezprizorným chvíľu potrvá, než všetko spracujú a oficiálne vás zbavia obvinení, ale dočkáte sa,“ povie Uriah.

Na okamih sa mi uľaví. Všetci ľudia, na ktorých mi záleží, sa do večera dostanú z väzenia. Lenže vzápätí si uvedomím, že Caleb medzi nimi nebude. Známeho poskoka Jeanine Matthewsovej určite neoslobodia. Netuším, ako ďaleko až zájdu, aby po nej odstránili všetky stopy.

Čo ma po tom. Na ňom mi nezáleží. Ani tú myšlienku nedokončím, a už viem, že sa klamem. Caleb je stále môj brat.

„Fajn,“ poviem nahlas. „Vďaka, Uriah.“

Prikývne a oprie si hlavu o stenu.

„Ako sa máš?“ spýtam sa ho opatrne. „Teda po Lynn a...“

Lynn a Marlene. Uriah sa s nimi kamarátil, odkedy som ich poznala, a teraz sú obe mŕtve. Možno by som mu vedela po-